

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego**

Warszawa, dnia 18 lipca 2011 r.

**Pani
Teresa Elmerych-Kuran
Dyrektor
XXVII Liceum Ogólnokształcącego
im. Tadeusza Czackiego
w Warszawie**

KNO-4110-02-04/2011
R/10/010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli, Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego skontrolował w XXVII Liceum Ogólnokształcącym im. Tadeusza Czackiego (Szkoła) organizację i finansowanie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli w latach 2009-2011 (do dnia 8 lipca).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 14 lipca 2011 r., na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuję Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie skontrolowaną działalność Szkoły, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli formułując ocenę pozytywną uwzględniła: zatrudnianie nauczycieli posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe, pełne wykorzystanie środków przeznaczonych na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w latach 2009-2010, stworzenie nauczycielom możliwości samokształcenia w ramach szkolnej platformy edukacyjnej nauczania zdalnego, podejmowanie działań diagnozujących wsparcie udzielane uczniom przez nauczycieli Szkoły.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na: nieokreśleniu przez Radę Pedagogiczną Szkoły organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli i nieopracowaniu przez dyrektora Szkoły wieloletniego planu doskonalenia nauczycieli, niewykorzystywaniu przez Szkołę możliwości wspierania uczestnictwa nauczycieli w indywidualnych formach kształcenia i doskonalenia zawodowego finansowanego ze środków wyodrębnionych w budżecie organu prowadzącego, nieskutecznym motywowaniu nauczycieli do uczestnictwa w formach doskonalenia zawodowego, niepełnej realizacji działań planowanych w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego nauczycieli, nierzetelnym prowadzeniu szkolnej bazy danych Systemu Informacji Oświatowej (SIO).

1. Szkoła nie posiada dokumentu określającego organizację doskonalenia zawodowego nauczycieli, przyjętego przez Radę Pedagogiczną zgodnie z jej kompetencjami stanowiącymi, wynikającymi z art. 41 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572, ze zm.).

Dyrektor Szkoły nie opracował wieloletniego planu doskonalenia zawodowego nauczycieli, uwzględniającego m.in. potrzeby kadrowe Szkoły i wnioski nauczycieli o dofinansowania form doskonalenia zawodowego, do czego zobowiązuje przepis § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków (Dz. U. Nr 46, poz. 430).

2. W latach 2009-2010 zrealizowano wydatki na doskonalenie zawodowe nauczycieli, ujęte w planie finansowym Szkoły, w kwotach 7,5 tys. zł i 8 tys. zł, a na 2011 r. zaplanowano je w kwocie 7,3 tys. zł, co stanowi 0,4% rocznych wydatków przeznaczanych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli.

Niski poziom wydatków na doskonalenie zawodowe nauczycieli ujmowanych w planie finansowym Szkoły uzasadniał zgłaszanie potrzeb Szkoły w tym zakresie do finansowania w ramach środków wyodrębnianych w budżecie organu prowadzącego na podstawie art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, ze zm.).

W kontrolowanym okresie Szkoła nie występowała do organu prowadzącego z wnioskami o uwzględnienie jej potrzeb związanych kształceniem i doskonaleniem

zawodowym nauczycieli, zgodnie § 6 ust. 2 ww. rozporządzenia w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Ponadto nauczyciele nie korzystali z możliwości występowania do organu prowadzącego z wnioskami w sprawie indywidualnego dofinansowywania form kształcenia i doskonalenia zawodowego, przewidzianego w corocznie wydawanych zarządzeniach Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy w sprawie planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie nauczycieli (nr 2589/2009 z dnia 31 stycznia 2009 r., nr 4252/2010 z dnia 1 marca 2010 r. i Nr 748/2011 z dnia 6 maja 2011 r.). Wynikało to z niedostatecznego informowania Rady Pedagogicznej o tej możliwości, co czego zobowiązywano dyrektorów szkół i placówek w ww. zarządzeniach.

Potrzeby związane z dodatkowymi środkami na kształcenie i doskonalenie wystąpiły w kontrolowanym okresie, bowiem część zrealizowanych form kształcenia i doskonalenia finansowana była z innych źródeł (19% form ogółem, w których udział został przez nauczycieli potwierdzony zaświadczeniami lub dyplomami). Dotyczyło to m.in. trzech osób, które ukończyły formy kształcenia nadające kwalifikacje zawodowe i dwóch osób, które ukończyły studia podyplomowe doskonalące, tj. formy przewidziane do dofinansowania przez organ prowadzący.

Zgodnie z art. 7 ust. 2 pkt 4 Karty Nauczyciela dyrektor szkoły odpowiedzialny jest za zapewnienie pomocy nauczycielom w realizacji ich doskonalenia zawodowego.

3. Stwierdzono nieskuteczność działań dyrektora Szkoły w zakresie motywowania nauczycieli do doskonalenia zawodowego, do których zobowiązuje przepis § 20 ust. 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324). Działania te polegały na podkreślaniu przez Panią Dyrektor, na posiedzeniach Rady Pedagogicznej podsumowującej kolejne lata szkolne, znaczenia doskonalenia w rozwoju zawodowym nauczycieli.

Kontrola wykazała nierównomierny udział nauczycieli w kształceniu i doskonaleniu zawodowym, do którego zobowiązuje art. 12 ust. 3 i art. 42 ust. 2 pkt 3 Karty Nauczyciela. W okresie trzech lat szkolnych grupa siedmiu nauczycieli (13% ogółu nauczycieli) uczestniczyła łącznie w ponad połowie, tj. 49 (53%) spośród ogółem 93 zewnętrznych formach kształcenia i doskonalenia zawodowego, których ukończenie potwierdzone zostało stosownymi zaświadczeniami i dyplomami. Nauczyciele powyżsi zostali wymieniani przez

uczniów Szkoły w badaniach ankietowych, jako osoby szczególnie zaangażowane w procesie wspierania ich rozwoju.

Dwie trzecie nauczycieli - 36 (67%) uczestniczyło tylko w jednej zewnętrznej formie doskonalenia, bądź w ogóle nie uczestniczyło w takich formach, a 28 nauczycieli (52%) wzięło udział tylko w jednej lub dwóch spośród czterech szkoleń Rady Pedagogicznej dotyczących warsztatu pracy nauczyciela, sfinansowanych z budżetu Szkoły.

Stwierdzono, że 12 spośród 23 nauczycieli dyplomowanych (52%) nie wzięło udziału w trakcie sześciu lat szkolnych (2005/2006-2010/2011) w zewnętrznych formach kształcenia i doskonalenia zawodowego, bądź ukończyło tylko jedną formę, podczas gdy najbardziej aktywny nauczyciel w tym zakresie ukończył 17 różnych form doskonalenia.

4. Szkoła nie wywiązywała się z obowiązku sprawdzenia kompletności, poprawności i zgodności ze stanem faktycznym danych gromadzonych w bazie danych SIO, do czego zobowiązane są wszystkie podmioty prowadzące bazy danych przepisami art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 49, poz. 463, ze zm.).

W szkolnej bazie SIO za lata 2008/2009 i 2009/2010 nie ujęto danych w zakresie doksztalcania i doskonalenia nauczycieli (w rozdziale I.6 *Kadra pedagogiczna*, w tabelach: N10 *Ukończone formy kształcenia zawodowego w poprzednim roku szkolnym* i N11 *Ukończone formy doskonalenia zawodowego w poprzednim roku szkolnym*), przewidzianych w art. 3 ust. 4 pkt 1 lit h ww. ustawy.

Zgodnie z art. 7 ust. 6 pkt 1 ww. ustawy za wykonanie obowiązków w powyższym zakresie odpowiada dyrektor szkoły.

5. W latach szkolnych 2008/2009-2010/2011 w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli zaplanowano 30 szkoleń i narad Rady Pedagogicznej oraz 20 lekcji otwartych.

Zgodnie ze sprawozdaniami z nadzoru pedagogicznego zrealizowano jedynie 12 szkoleń i narad Rady Pedagogicznej (tj. 40% działań planowanych) oraz sześć lekcji otwartych (30%). W sprawozdaniach z nadzoru nie określono powodów niezrealizowania form doskonalenia i nie odnoszono się do efektów wdrażania planu doskonalenia.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli stwierdzone nieprawidłowości były spowodowane niewystarczającym nadzorem pedagogicznym dyrektora Szkoły nad obszarem doskonalenia zawodowego nauczycieli, m.in. nie monitorowano udziału nauczycieli w formach doskonalenia zawodowego, nie uwzględniano w sprawozdaniach z nadzoru efektów doskonalenia

zawodowego nauczycieli oraz wykorzystania wyników nadzoru do planowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, za wyjątkiem roku szkolnego 2007/2008.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) ustalenie organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli, w tym opracowanie wieloletniego planu doskonalenia nauczycieli,
- 2) występowanie do organu prowadzącego z wnioskami o dofinansowania form kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli,
- 3) motywowanie nauczycieli do systematycznego doskonalenia zawodowego w formach zewnętrznych i wewnątrzszkolnych,
- 4) weryfikowanie kompletności, poprawności i zgodności ze stanem faktycznym prowadzonej bazy danych SIO,
- 5) rzetelne planowanie działań Szkoły w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pani Dyrektor o przesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, przysługuje Pani Dyrektor w terminie siedmiu dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie zawartych w nim ocen, uwag i wniosków.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.